

Reactie op concept wetsvoorstel BAZ

Zoeken

Vul een zoekterm in

Zoeken

> [Uitgebreid zoeken](#)

[Printen](#)

Wet basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen

Sociale zekerheid

In het kort

Het wetsvoorstel regelt een verplichte verzekering tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid, voor zelfstandigen. Dat kan via de publieke verzekering, of door een private verzekering af te sluiten die aan een aantal voorwaarden voldoet. Het wetsvoorstel zorgt er voor dat zelfstandigen ook inkomen hebben als zij arbeidsongeschikt raken. De verplichte verzekering voor zelfstandigen verkleint de verschillen tussen werknemers en zelfstandigen en tussen zelfstandigen onderling.

[Reageren op deze consultatie](#) →

→ [Consultatiegegevens](#)

→ [Voor wie belangrijk](#)

→ [Wat verandert er?](#)

→ [Relevante documenten](#)

→ [Publicatie reacties](#)

< [Terug naar overzicht](#)

Consultatie

- In het kort
- Consultatiegegevens
- Voor wie belangrijk
- Wat verandert er?
- Relevante documenten

Reageren

- Reageren
- Reacties

Delen

- [Facebook](#)
- [LinkedIn](#)
- [Twitter](#)
- [E-mail](#)
- [Whatsapp](#)

Voorwoord

RADI AOV is een kennisorganisatie met deelnemers vanuit verschillende geledingen van de keten van arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. De deelnemende adviseurs zijn vaak zelf zelfstandigen. Zij kennen de perspectieven vanuit de adviseur en vanuit de zelfstandige (de klant, de verzekerde). Verzekeraars en partijen in voorzieningen rond arbeidsongeschiktheid (zoals schenkkringen en crowdsurance) zijn ruim vertegenwoordigd binnen RADI AOV.

RADI AOV ziet een aantal goede elementen in het wetsvoorstel. We zijn blij dat er een overgangsregeling is voor ondernemers die reeds een arbeidsongeschiktheidsverzekering hebben afgesloten, en dat er een opt-out mogelijkheid komt voor diegenen die zich liever privaat verzekeren. Ook zijn wij verheugd over het inzetten van instrumenten als proefplaatsing en no-riskstatus voor re-integrerende zelfstandigen. Wij prijzen daarnaast de mogelijkheid om gedurende het eerste ziektejaar ondersteuning bij re-integratie aan te kunnen vragen. Het is goed dat arbeidsongeschiktheid niet binnen een korte termijn moet worden gemeld. Dat zou onnodig belastend zijn voor zelfstandigen en voor het UWV.

Wij hebben echter ook diverse vragen en zorgen, die we op de volgende pagina's weergeven. Veel van deze onderwerpen zijn aan de orde gekomen tijdens een prettig en constructief overleg met vertegenwoordigers van de projectgroep van het Ministerie van SZW. Waar nodig zullen wij hen van voorbeelden uit de praktijk voorzien en onze kennis en ervaring met hen delen.

Goed advies over het arbeidsongeschiktheidsrisico en voorzieningen om de financiële gevolgen hiervan adequaat op te vangen is en blijft nodig, zeker nu er een extra variant met geheel eigen kenmerken en spelregels wordt geïntroduceerd. RADI AOV pleit voor breed toegankelijk, laagdrempelig en betaalbaar financieel advies en begeleiding gedurende het ondernemerschap en bij arbeidsongeschiktheid. Een van de manieren om dit te bereiken is het fiscaal aftrekbaar maken van advies- en beheerkosten, zoals in het verleden ook het geval was. Hiervoor zullen wij via andere kanalen aandacht vragen.

22 juli 2024, Commissie RADI AOV | www.radi-aov.nl | info@radi-aov.nl

Wachttijd (eigenrisicotermijn)

Om diverse redenen pleiten wij voor een wachttijd van twee jaar in plaats van één jaar (in het wetsvoorstel omschreven als 52 weken). Veel ondernemers vinden het geschatte premiepercentage van 6,5% te hoog, dit kan worden verlaagd door te kiezen voor een langere wachttijd. Bij diverse aandoeningen valt na één jaar nog niet in te schatten wat de re-integratiemogelijkheden zijn. Een langere wachttijd zal minder beslag leggen op de capaciteit van het UWV. Er bestaan bovendien prima oplossingen om het inkomensverlies in de eerste twee jaren van arbeidsongeschiktheid op te vangen. Verder kent de (vrijwillig voortgezette) WIA-verzekering ook een wachttijd van twee jaar.

Overgangsrecht (eerbiedigende werking voor bestaande AOV's)

Allereerst benadrukken wij dat er snel duidelijkheid is gewenst over de **peildatum**. Hetzelfde geldt voor de vraag of reeds bestaande arbeidsongeschiktheidsverzekeringen ná de peildatum, maar vóór de ingangsdatum van de BAZ, nog mogen worden aangepast om te voldoen aan de minimumvereisten van het overgangsrecht.

Zelfstandigen, adviseurs en verzekeraars weten nu onvoldoende waar zij aan toe zijn. Adviseurs willen hun klanten goed adviseren over benodigde aanpassingen. Ondernemers willen een weloverwogen keuze maken. Verzekeraars beoordelen en verwerken de wijzigingsverzoeken vervolgens. Voor al deze stappen is tijd nodig.

Duidelijkheid is ook gewenst in onderstaande situaties, waarbij wij opmerken dat deze opsomming niet limitatief is:

- Een verzekering die op de peildatum sluimert;
- Een verzekering waarvan de dekking op de peildatum is opgeschort;
- Een verzekering die kort voor de peildatum is beëindigd wegens een tijdelijk loondienstverband, met de intentie de dekking op korte termijn weer in kracht te herstellen zodra men weer gaat ondernemen;
- Een directeur-groootaandeelhouder die op de peildatum een AOV heeft die voldoet aan het overgangsrecht maar na inwerkingtreding van de BAZ weer ondernemer voor de inkomstenbelasting wordt;
- Een verzekering die onder het overgangsrecht valt wordt overgesloten naar een andere verzekeraar of naar een nieuw product van dezelfde verzekeraar;
- Collectieve verzekeringen waarbij niet de ondernemer of zijn eigen bedrijf maar een andere entiteit de verzekeringnemer is.

Inzake de **minimumvereisten** vragen wij aandacht voor de volgende onderdelen:

- Wachttijd: zie hierboven. Veel zelfstandigen hebben zeer bewust gekozen voor een AOV met een wachttijd van twee jaar in combinatie met deelname aan een schenkring/crowdsurance. Het zou onredelijk zijn deze groep – die wel haar verantwoordelijkheid heeft genomen en een adequate oplossing heeft geregeld – nu te benadelen. Een wachttijd kan niet in alle gevallen zomaar worden verkort naar één jaar.
- Uitkeringsdrempel: ook op dit punt heeft menig ondernemer zeer bewust gekozen voor een verhoogde uitkeringsdrempel van bijvoorbeeld 45%. Een verzekering die uitkeert wanneer men voor minimaal 45% het eigen beroep niet meer kan uitoefenen geeft o.i. een veel betere dekking dan het voorliggende BAZ-voorstel, daarom is het onredelijk om

- een drempel van (maximaal) 25% arbeidsongeschiktheid te eisen. Wij wijzen bovendien op de drempel van 35% in de WIA.
- Verzekeringen met een beperkte uitkeringsduur: in combinatie met de actuele leeftijd van de zelfstandige kan dit betekenen dat er tot na de 55^e verjaardag wordt uitgekeerd. Voorstel: verzekeraars beoordelen of dergelijke verzekeringen aan de minimumvereisten voldoen.
- Woonlastenverzekering: niet de productnaam van de verzekering maar de dekking moet leidend zijn bij de beoordeling of een verzekering voldoet aan de minimumvereisten. Een categorische uitsluiting achten wij onterecht.
- Verzekeringen met een beperkte dekking zoals een product met een 'exclusief psyche'-dekking of een 'ernstige aandoeningen'-variant moeten hetzelfde worden behandeld als een verzekering met één of meerdere individuele medische uitsluitingen.
- Netto verzekeringen: voor diverse ondernemers een uitkomst, bijvoorbeeld omdat zij de premie niet kunnen affrekken van de belastbare winst (vanwege de ondernemersaftrek en andere aftrekposten). Voorstel: verzekeraars beoordelen of dergelijke verzekeringen aan de minimumvereisten voldoen.

Opt-out, toetsingskader

Voor verzekeringen die na de peildatum worden afgesloten en derhalve moeten voldoen aan het toetsingskader (zoals beschreven in paragraaf 10.5.1 van de memorie van toelichting), pleiten wij ook voor een ruimere wachttijd (maximaal twee jaar). De hierboven gemaakte opmerkingen inzake uitkeringsdrempel, woonlastenverzekeringen en netto verzekeringen zijn hier eveneens van toepassing.

Private verzekeraars werken niet met een omslagstelsel maar met een rentedekkingsstelsel. Hierdoor zullen verhogingen van de eindleeftijd (vanwege verhoging van de AOW-leeftijd) en van het verzekerde bedrag (door verhoging van het wettelijk minimumloon) een flinke uitdaging zijn met betrekking tot lopende private verzekeringen die reeds tot uitkering zijn gekomen.

Stabiliteitsbijdrage

RADI AOV dringt aan op een spoedige inschatting van de hoogte van de stabiliteitsbijdrage. Indien deze (gedeeltelijk) wordt doorbelast door de verzekeraar, zijn wij van mening dat deze kosten voor de ondernemer fiscaal aftrekbaar zijn als uitgave voor een inkomensvoorziening.

Wij vragen ons af of doorbelasting van de stabiliteitsbijdrage mag worden beschouwd als onderdeel van de premie, zoals bedoeld in artikel 11 lid 1 sub g.

Wij vinden het niet wenselijk dat ondernemers die zichzelf tijdig hadden verzekerd en daarmee hun verantwoordelijkheid hebben genomen, ook een stabiliteitsbijdrage moeten betalen voor hun private verzekering onder het overgangsrecht.

Overige opmerkingen en vragen

- RADI AOV ontvangt graag een **onderbouwing** van het geschatte premiepercentage van **6,5%** (de onderliggende verzuimcijfers, premie-inkomsten en uitkeringen voor deze specifieke populatie).
- RADI AOV betreurt het dat de **toegang tot de vrijwillige verzekeringen Wet WIA en ZW** wordt afgesloten voor IB-ondernemers. Deze verzekeringen bieden een betere dekking

- voor een hoger maximumbedrag dan de BAZ en voorzien daarom in een behoefte. Graag zien wij dat toegang voor startende ondernemers mogelijk blijft.
- Wij zijn benieuwd of er rekening wordt gehouden met **startende ondernemers** die met aanloopkosten en investeringen te maken hebben. De voorgestelde systematiek kan ertoe leiden dat zij feitelijk niet verzekerd zijn in de eerste jaren van hun ondernemerschap.
  - Veel ondernemers hebben ook een **baan in loondienst**, via welke zij reeds zijn verzekerd. Als sprake is van een substantieel dienstverband en bijbehorende arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, is deelname aan de BAZ vaak overbodig en onnodig kostenverhogend.
  - Ook voor zelfstandigen die binnen afzienbare tijd **met pensioen gaan** en voldoende reserves hebben om inkomensverlies door arbeidsongeschiktheid op te vangen, is een oplossing gewenst. RADi AOV denkt graag mee over nadere invulling hiervan.
  - Wij vernemen graag op korte termijn voorbeelden van **drempelfuncties** (basisfuncties) en een duiding van de uitwerking in de praktijk. Daarmee kan de werking van de BAZ beter aan zelfstandigen worden uitgelegd. Tevens zijn wij benieuwd of – en zo ja: hoe – er rekening kan worden gehouden met beperkte beschikbaarheid vanwege mantelzorgtaken, deeltijd loondienstverband en andere verplichtingen.
  - Zelfstandigen werken niet alleen op maandag t/m vrijdag, wij vinden het daarom niet logisch dat het wetsvoorstel uitgaat van ‘**werkdagen**’. Alle dagen zijn relevant, dat is bij private arbeidsongeschiktheidsverzekering ook het geval.
  - De maximale premiegrondslag is gekoppeld aan het **wettelijk minimumloon** (WML). Is het WML per 1 januari leidend of wordt een gemiddelde genomen van het WML per 1 januari en 1 juli? Geldt voor zelfstandigen jonger dan 21 jaar een aangepast bedrag?
  - **Meewerkende partners** kunnen straks een vrijwillige WIA-verzekering afsluiten. Is er voorzien in **overgangsrecht** voor diegenen die al langer dan 13 weken meewerkend partner zijn?
  - Hoe wordt straks omgegaan met ondernemers die een **eenmanszaak met terugwerkende kracht omzetten in een BV**?
  - Veel ondernemers die **medewerkers in dienst** hebben zullen bij arbeidsongeschiktheid nog steeds winst maken, maar daar staan wel kosten voor vervanging etc. tegenover. Volgens het arbeidsongeschiktheids criterium in de BAZ zullen zij nooit voor een uitkering in aanmerking komen. Voor hen is een oplossing gewenst.
  - Wie krijgen er inzage in **medische stukken**? In de memorie van toelichting (paragraaf 7.2) staat dat de inzet van de verzekeringsarts beperkt blijft en dat de arbeidsdeskundige de grootste rol krijgt bij beoordeling van het recht op een uitkering.